

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az egyetemi Debreczen

Debreczen, november 4.

Debreczen város fejlődésének irányítói az egyetem létesítésével egy, a város életére messze kiható programpontra oldottak meg.

Minden ilyen nagy intézmény létesítése súlyos feladat elé állítja egy város vezetését, mert mikor a nagy áldozatokat igénylő intézményt, jelen esetben az egyetemet létesíti, előrelátó, gondos körültekintéssel kell megoldani mindazon kérdéseket, melyek az intézménnyel szociális, pedagógiai, közegészségi, városrendezési s egyéb más fontos szempontokból összefügnék. Éppen ezeknek a kérdéseknek gondos, előrelátó előkészítésével s a kellő időre való megoldásával bizonyítja be a város vezetősége azt, hogy hivatásának magaslatán áll. Sajnos — s ezt a panaszt nem specializálom Debreczenre — általános országos baj még az, hogy nagyon kevés helyen látunk a magyar vezető-körökben olyan szervező képességet és érzéket, hogy a fejlődés gondos alapozásával rendszeres és egészséges fejlődést tudjanak biztosítani. Meszse vezetne ennek a kérdésnek fejtegetése és a bajok okainak feltárása, közgazdasági, kormányzati s társadalmi intelligenciánk bajainak, mint alap-okoknak fejtegetésével; s ez a fejtegetés is minden részletében gondosan kidolgozott munkát igényel, mely egy cikk keretébe be nem gyömöszölhető. De ha már érezzük e téren való hiányságainkat, egy lépéssel előbb vagyunk.

Célunk rámutatni arra, hogy nálunk az egyetemi Debreczenben is, az egyetem létesítésének küszöbén igen sok kérdés vár gondos, körültekintő előkészítésre és pedig azonnali előkészítésre.

Az egyetem megnyitásának idejére gondoskodni kell arról, hogy az egyetemi hallgatók itt modern — értem ez alatt a nevelési és egészségügyi szempontokból modern elhelyezést nyerhessenek. A modern fejlődésben előbbre haladott államok példája mutatja, hogy a nagyobb nevelési gócpontok a különböző szervezeti internátusok tömegével vannak ellátva. Magyarország az internátusokkal nagyon el van maradva. Ujabb időben a felekezeti internátusok, különösen a nagy tőkével rendelkező római katolikus egyház által nagy arányokban létesítettek. A jövő társadalmi kialakulásra nem tartjuk ugyan helyesnek a felekezeti irányzatot, de nevelési szempontokból örvendeniünk kell minden internátusnak. Örömmel látjuk, hogy már Debreczenben is megértették a kor intő szavát és itt is megkezdődött az internátusok alapítása. Megvan a ref. főiskola akadémiai internátusa és a D. M. K. E. internátusa és előkészítés alatt van a ref. főiskolai középiskolai internátus. De mindez még nem elég. Éppen, mert nézetünk szerint a mun-

ka kezdetén vagyunk, reá kell mutatnunk ezen intézmények megoldásában látható néhány lényeges hibára.

Az internátusok fontosak a jövő nemzedék tanulmányi, fegyelmelési s egészségügyi szempontjaiból. A tanulmányi és fegyelmi vezetéséről az internátusoknak, t. i. a mi meglévő internátusaink, ma még véleményét mondani nem lehet s annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy az a legjobb lesz; ezt a vezetők személye teljes bizalommal remélni engedi.

Már egészségi szempontokból a református akadémiai internátus és a tervezett középiskolai internátus ellen súlyos kifogásaink vannak. Előre kijelentjük, hogy kifogásunk nem a már meglévő internátus berendezésére vonatkozik, bár teljesen modernnek azt sem ismerjük el, de vonatkozik az akadémiai internátus és a tervezett középiskolai internátus elhelyezésére. Modern internátust a város belsejében csak nagy áldozatokkal lehet létesíteni. A modern internátusnak szabad terület, tiszta levegő kell sportterülettel, sétányokkal, a szép iránti érzéket, szelid lelki hangulatokat ébresztő parkkal a városi fertőzött levegőjétől s izolálva a városi járványok könnyű behatásától. Ez már az akadémiai internátusnál nem érhető el, de még itt is lehetne javítani. Itt mutatunk rá egy felette nagy mulasztásra.

Felépítették az akadémiai internátust, az adott — véleményünk szerint nem a legjobb — helyen, a legjobb akarattal; szép, impozáns épület, egészséges helyiségekkel. De tessék megnézni azt a környezetet, amelyben van. Azok a telkek, amelyek az internátus előtt fekszenek, amelyekből felemelkedő gőzök és párák táplálják az internátust, piszkosak, büzhödtek. Az internátus előtti kis utca rendezetlen, szűk, levegőtlen, piszkos. És mind ezeknek megszüntetésére semmi mozgalom. Ez mutatja, hogy az ily nagyfontosságú intézmények előkészítésében nincsen meg a kellő előrelátás, a közügyeket intező különböző faktorok összelműködése. A református főiskola megtette a magáét tőle telhetőleg, az internátus felépítésével. De már annak a városrésznek a rendezése nem az ő feladata s nem az ő hatásköre. Az a város dolga. Ha most az internátust valaki megnézi, bármily szépet lát is bent, ha kinéz az ablakon, el kell borzadnia, hogy ily környezetben látja egy újonnan épített internátusunkat s bizony nem ítélheti meg kedvezően állapotainkat, sőt magáról az internátusról alkotott kedvező véleményét is rossz utra térítheti s méltán.

A városrendezési kérdésnek az internátus megnyitásának idejére befejezve kellene lenni. Ez közérdek. Az internátus a miénk, a mi fiaink, a jövő nemzedék, lenek abban elhelyezést. Ezeknek az érdekei kell, hogy mindnyájunknak, tehát a város

vezetőségének is szívében fekjüdjenek. A rendezés terve meg van állapítva, már csak egy pár telek megszerzése szükséges, hogy a Péterfia-utcaig tervezett utca kinyitassék. Az utcára a városnak forgalmi szempontokból is szüksége van. A legsürgősebb városrendezési programban is hallottunk ennek a résznek a rendezéséről. Tehát minden ok a rendezést indokolja s mégsem történik semmi.

A református főiskola nagyérdemű vezetősége és több jeles tanára vesz részt közügyeink intézésében. A református főiskola és a város vezetősége mindenkör egymást megértő munkát végeztek és szívükön viselték egymás érdekeit. Nem lehetne ezt a borzalmas és szegyenletes állapotot a kölesönös jóindulat alapján gyorsan megszüntetni? Hogy lehessünk bizalommal a jövő nagy kérdéseinek rendszeres, körültekintő megoldása iránt, amikor ilyen abszurdumokat tapasztalunk?

Ennek az állapotnak a megszüntetése, az akadémiai internátus előtti városrész rendezése sürgős kötelessége a város vezetőségének, a város jóhírneve s egy fontos intézmény érdekében. De sürgős kötelessége a református főiskola vezetőségének, hogy tekintélyének és befolyásának teljes súlyával lépjen sorompóba a kérdés megoldására.

A középiskolai internátust az akadémiai közelében akarják elhelyezni. A város a Bethlen- és Hüvelyes-utcai saroktelket engedte át e célra. Ez a telek, mint városi telek, szép nagy telek, de internátusnak és éppen középiskolai internátusnak nem alkalmas. A középiskolai internátusnak még inkább szükséges mint az akadémiaiainak, hogy az ifjuság egészséges neveléséhez szükséges sportterületeket, sétányokat s parkot ott az internátusban találja fel. A járványos fertőzések a középiskolai internátusra sokkal veszélyesebben, mint az akadémiaiakra s bent a városban a fertőzés sokkal több veszélyének van kitéve egy internátus, mint a nem messze fekvő kertesi városrészben pavillon-rendszerben épített internátus. Itt benn az épület is többbe kerül mint künn, azért a pénzért pedig, amit a Bethlen-utcai saroktelek ér, künn legalább is kétszerakkora területet lehet venni s az internátus céljaira legalább annyit kell.

A középiskolai internátus létesítése nagyon sürgős, mert az akadémiai internátus működése is akkor fog normális rendszert elérni, ha internátusban nevelt középiskolai növendékek kerülnek bele. De sürgős azért is, mert éppen a középiskolai nevelésre fontos az internátusi nevelés és éppen a középiskolai nem helybeeli növendékek elhelyezése ma a legveszedelmesebb. A középiskolai internátust sürgősen kell létesíteni, de nem benn a városban, hanem szabad, tiszta levegős, nagy területen.

Egy másik fontos, az egyetemmel kapcsolatos kérdés az egyetem közlekedési kérdése és ezzel kapcsolatosan az egyetem előtti városrész rendezésének kérdése. Ezzel legközelebb bővebben foglalkozunk.

Mindenáron kivezetést akart az ellenzék

A képviselőház ülése

Az ellenzék ma valóságosan kiereszkedett a parlamenti őrség igénybevételét. A kisebbség nyilván úgy találta, hogy politikai céljainak nem felel meg, ha az esküdtzéki javaslat vitájában tárgyilagossággal rész vesz. Ebben ugyan őket senki meg nem akadályozta, hanem napirend megállapítása címén Lovászy Márton a Déry-pörről és egyéb botrányhajhászásra szánt tárgyakról kezdett szólni. Erre az elnöknek természetesen nemcsak joga, de egyenesen kötelessége volt, hogy a szónokot az elkalandozásra figyelmeztesse. Az ellenzék szónoka azonban egyáltalán nem volt hajlandó az elnök figyelmeztetését honorálni, amire Beöthy Pál elnök Lovászytól megvonta a szót. Lovászy a szövegmonváss ellenére folytatta beszédét olyannyira, hogy az elnök teljesen képtelen volt normális eszközökkel a Ház tekintélyét megővni és kénytelen volt a palotaőröket igénybe venni, akiknek láttára a renitens képviselő és társai kivonultak.

Nemcsak az új, de a régi házszabályok is, sőt a világ összes parlamentjeinek házszabályai tilalmazzák, hogy egy képviselő az elnökkel konok tervszerűséggel szembeálljon és nem lesz az országban senki, aki be ne látná, hogy egy parlament, amely a maga tekintélyére ad valamit, ilyen renitenciát el nem tűrhet.

Ha az ellenzék taktikája abban áll, hogy szembeálljon a házszabályokkal, úgy mindig a rövidebbet fogja huzni és csak igazolja a palotaőrök föllállításának szükségét. Az ellenzéknek ma nem volt szerencsés napja, mert semmiképpen sem igazolhatja a közvélemény előtt, hogy a Ház tanácskozási rendje ellen való föllázadása jogos volt.

A képviselőház mai üléséről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Jegyzőkönyvi megrovás.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Legelőször is bejelentette a Háznak Bezerédj Viktor államtitkár halálát. Emlékét megörökíti a mai ülés jegyzőkönyvében. Az elnöki előterjesztések után az elnök így szólt:

— A mult ülésen a sértő közbeszólások egész özöne hangzott itt el, amelyeket az elnök nem vehetett észre. Kötelessége azonban felszólítani a Ház minden tagját és minden oldalát, hogy a Ház méltóságát őrizzék meg. Én kötelességmulasztást elkövetni nem vagyok hajlandó és azokkal szemben, akik e figyelmeztetésemet meg nem szivlelik, kénytelen leszek a házszabályok teljes szigorát alkalmazni. (Zajos helyeslés.)

A Ház ezután a mentelmi bizottság javaslatához képest Rath Endrét, amiért nem követte meg a mult ülésen a Házat, jegyzőkönyvi megrovásban részesítette. Ugyancsak a mult ülésen Szentiványi Árpád vonakodott

az összeférhetlenségi bizottsági tagsági esküt letenni. A Ház őt is jegyzőkönyvben róta meg. Hasonló büntetésben részesítették Förster Aurél és Meskó László képviselőket is.

Ezután áttértek a napirendre. Vita nélkül megszavazták a konzuli bíráskodás meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot.

A bírói és ügyvédi vizsga.

Kenedi Géza előadó szakszerű beszédében ismertette és elfogadásra ajánlotta az egységes bírói és ügyvédi vizsgáról szóló törvényjavaslatot.

A részletes tárgyalás során Cserny Károly azt indítványozta, hogy az ügyvédvizsgáló-bizottsági tagok kétharmadát a budapesti, egy harmadrészt pedig a vidéki ügyvédek közül nevezze ki az igazságügyminiszter. A vidéki ügyvédséget a javaslat nem zárja ki ugyan a vizsgáló-bizottságból, de a vidéki ügyvédség részvételét intézményesen kell biztosítani. Gondoskodni kell arról is, hogy a legkiválóbb ügyvédek jussanak bele a vizsgáló-bizottságba. Azt tapasztalja, hogy a budapesti ügyvédek körében a megbízhatatlan forradalmár elem ragadta magához a vezetést, a tekintélyes régi emberek visszvonultak, mert nem akarják kitenni magukat a leszavaztatásnak. Jellemző az ügyvédi kar többségére az a felterjesztés, amelyet a sajtó-javaslat dolgában a miniszterhez intézett.

Balogh Jenő igazságügyminiszter arra hivatkozik, hogy már a pártértekezleten visszautasította azt a fóltevést, mintha a kamara jövő magatartását bizonyos jelenségekből már most meg lehetne jövendölni. Nem tartja helyesnek, hogy a kamarának csak kijelölő joga legyen és a vizsgálóbizottsági tagokat a miniszter nevezze ki. Ő a maga részéről soha sem vette észre, hogy a budapesti kamara többségében forradalmi szellem volna. Eszéágában sincs a kamara véleménynyilvánítási jogát korlátozni. Meg fogja tenni, hogy vidéki ügyvédek is föl fog kérni arra, hogy az ügyvédvizsgáló bizottságban részt vegyenek. — Ezt intézményesen biztosítani azonban nem szükséges.

Cserny indítványát a Ház elvetette. A többi szakaszt pedig változatlanul megszavazták.

Az esküdtbírói javaslat.

Niamesny Mihály előadó ismerteti a javaslatot. (Az elenzék bevonul a Házba, Apponyi Albert szólásra jelentkezik a jegyzőnél.) Az előadó nagy beszédben szakszerűen szól a tárgyhöz, összehasonlítja a külföldi esküdtbírói intézményekkel s elmondja az esküdtzéki intézmény fokozatos fejlődését. Különösen részletesen foglalkozik az olasz esküdtzékekkel, melynek sok rokonvonása van a miénkkel.

Apponyi Albert gróf: Nem akar érdemlegesen a tárgyhöz szólni, csak az összes ellenzéki pártok nevében kijelenti, hogy a Házban rendes képviselőházi vitaközös nem lehet, mert megtörtént az az eset, hogy nem a házszabály, hanem az elnöki engedély...

Elnök: Kérem a képviselő urat... (Nagy zaj a baloldalon: Halljuk Apponyit! Kiáltások jobbról: Halljuk az elnököt!) Senkinek sincs joga az elnököt félbeszakítani. Kéri Apponyit, hogy a napirendhez szóljon. (Nagy zaj a balon.)

Elnök Sümeget kétszer rendreutasítja. Apponyi Albert gróf: Mikor megindokoltam, hogy miért nem szólhatunk a napirendhez, akkor a tárgyhöz szólok. Itt anarkia és fegyveres erő uralkodik a parlamentben, e helyett a javaslat helyett jobb volna, ha kimondanák egy szakaszban, hogy az esküdtzések eltörölendők.

Bikády Antal: Mondják meg az igazat, ne hazudjanak!

Elnök rendreutasítja Bikádyt.

Apponyi Albert gróf: Amikor a kormánypart kasszájába olyan pénzek folynak be, amelyek az államot illetik, amelyekkel a

miniszterelnök is visszautasított minden közösséget, amikor ilyen pénzen szerzett többség hoz itt törvényeket, azokkal nem tárgyalhatnak. Felolvassa az ellenzék határozatát, hogy nem ismeri el az új házszabályt, de kihasználják azokat a jogokat, melyeket a régi házszabály megenged s ez alapon vesznek részt a vitában.

Elnök: Apponyi azt állította, hogy jogi anarkia van a képviselőházban. (Kiáltások: Ugy van!)

Polónyi Géza: Az a kérdés, kapott-e pénzt a választására?

Elnök rendreutasítja Polónyit; Sümeget Vilmost háromszor rendreutasítja s a Ház a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Elnök kijelenti, hogy nincs itt jogi anarkia, az új házszabály van érvényben s más házszabály alapján nem lehet felszólalni.

Benedek János szólt ezután az esküdtzéki javaslat ellen.

Egy negyed háromkor az elnök félbeszakította a tárgyalást.

Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter benyújtotta a bosnyák vasutakról szóló törvényjavaslatot.

Elnök: Folytatjuk az esküdtzék reformjáról szóló javaslat tárgyalását.

Kezdődik a botrány.

Lovászy Márton: A mai többségnek nincs erkölcsi joga ahoz, hogy törvényeket hozzon, mert pártkasszával választották meg.

Elnök: Ne tessék itt ismételtlen, már számtalanszor letárgyalt dolgokat fölhozni.

Az ellenzék oldalán e kijelentésre óriási zaj tört ki, az ellenzéki képviselők fölgráulva ordítanak az elnök és a többség felé.

Elnök több ellenzéki képviselőt rendreutasít.

Lovászy Márton folytonos zajban folytatja a megkezdett beszédét.

Elnök: Lovászy Márton képviselő urat rendreutasítom.

Lovászy Márton előveszi a büntető-törvénykönyvet s a vesztegetésről szóló szakaszt kezdi fölolvadni.

Elnök: Lovászy Márton képviselő urtól megvonom a szót.

Ismételtlen óriás zaj tört ki az ellenzéki oldalán s percekig tartott a folytonos kiabálás. A nagy kavargásban Lovászy nem ült le.

Illés József (munkapárti) a napirendhez akar szólni, de ugyanakkor Lovászy Márton is tovább beszél. Az elnök erőlyesen cseppet, az ellenzék lármázik, a szónok szavaiból egy szót sem lehet érteni.

Elnök fölfüggeszti az ülést.

Megjelenik a palotaőrök.

A szünet után elnök újra megnyitja az ülést. Lovászy Márton még mindig áll és beszélni akar, az ellenzék vad lármával kiáltozza:

— Halljuk Lovászyt!

A munkapárti oldalon pedig erőlyesen válaszolják:

— Halljuk az elnököt!

A teremben oly nagy a zaj, hogy egyetlen rendes szót sem lehet érteni. Ekkor az elnök fölállott és elhagyta az üléstermet. Tíz perc múlva megjelent a palotaőrök teljes számban a tisztek vezetésével. Utasításuk volt, hogy P. Abraham Dezső drt, Justh Jánost és Lovászy Mártont vezessék ki.

Az őrség körülvette az ellenzéki oldalt s az őrség parancsnoka a terem közepén állva fölolvasta az elnök rendelkezését.

Lovászy Márton: Kaszárnyában nem dolgozunk!

Ezután ő is, Justh János és Lovászy Márton kimentek a teremből.

Az őrség parancsnoka erre fölolvasta a három képviselő nevét, mire az ellenzéki oldalról odakiáltották:

— Nincsenek itt!

Férfi-, fiuruhák és angol átmeneti kabátujdonságok

készen és méret szerint a legolcsóbb szabott áron :::

Balázs Jenő áruházában
a Községi Tisztviselők Országos Egyesületének szerződéses szállítója
Debreczen, Piac-u. 61. Szentanna-utcával szemben. Telefon 6-28

Erre az egész ellenzék fölemelkedett és kivonult az ülés teréből.

Az ellenzék kivonulása után megállapították a napirendet s az ülés három órákor véget ért.

Mi van a vízvezetékekkel?

A vízműfelügyelőség intézkedései

Az utcai vízvezeték kutakon mint szomorú sirfelirat diszeleg napok óta a fehér lap, hogy a vízvezeték vizét ivásra használni nem szabad. Ugyanez az intelem megjelent a már bekapcsolt házivezetésekre vonatkozóan hirdetményben és a sajtóban is és most ott állunk, hogy *Debrecenben van vízvezeték és még sincs*. Hetek óta terjed és él annak a híre, hogy a vízvezeték vize fertőzött, tifoid bacillusokkal terhelt s a megejtett bakteriológiai vizsgálat — habár igen jelentéktelen mennyiségben — mégis talált paratífusz bacillusokat, aminek következménye az lett, hogy a vízvezeték legtöbb helyen egészen, sok helyen pedig az ivástól elzárták, egyéb következménye pedig az lett, hogy ez intézkedések megingatták a közönségben a bizalmat a vízvezeték iránt, tulzott aggodalmakat keltett s a vízvezeték házi csatlakozások elkészítésére a kedv a háztulajdonosok részéről megcsappant annyira, hogy a szórványosan mégis csak készülő vízvezeték készítése is abbamaradt.

A vízműfelügyelőséghez, amely az óvintézkedéseket a főorvossal egyidejűen elrendelte, kérdést intéztünk az iránt, hogy mit tesznek és tettek eddig a vízvezeték fertőtlenítésére. Erre vonatkozóan a következő fölvilágosításokat kaptuk:

— A fertőzés lehetőségét akként állították föl, hogy a fertőzés a kutaknál és a vizgyűjtőnél is megtörténhetett. Ezért az *összes aknákat újra vakoltattuk*, hogy ha netán talajvízszivárgás volna, ami csak a kut felső részén érintkezhetne a kutvízzel s csak olyan mértékben, hogy a talajviz megnedvesítheti a kut felső részén a betonfalakat s magas állás mellett a kut vize e nedves falakkal érintkezhetik, de ez alig számít, mert hiszen több tízezer liter vizzel érintkezik néhány csöpp talajviz, *amelynek mennyisége egy gyűszűnyi sincsen*. Hogy azonban e miatt nem sok értelme van a vízvezeték elzárásának, figyelembe kell venni azt, hogy ha az ivástól elzárjuk a vízvezeték, akkor a háztulajdonosokat a régi kutak használatára szorítjuk, már pedig a régi kutak, amelyek bőven érintkeznek a feltalajvízzel s itt nem merül föl a betegségokozásnak aggodalma. Ettől eltekintve azonban most mégis az ivástól való elzárás mellett minden óvintézkedést megtettünk. *Az összes aknákat kitisztítottuk, kimosattuk*, kimosatjuk a nagy aknát, a víztorony tartányát, a tisztogató munkások tisztítására nagyon erősen ügyelünk. A víz cirkulációjára vonatkozóan napok óta *minden csapot kinyitunk s 7 percig hagyjuk folyani a vizet*, ugy, hogy ma a fővezetékben három napos víz nem lehet.

— Oriási bajnak tartja a vízműfelügyelőség, hogy a *házi vízvezeték háromnegyed része még nincs bekapcsolva* s így ezeknél a házaknál stagnál a víz, megromlik, megbűdösödik. Miután azonban a külterleki szegényebb háztulajdonosok pénzt aligha tudnak szerezni erre a célra, azt a kérdést, hogy a még szükséges 3000 házi csatlakozást, amelyből 1500 igen szegény háztulajdonos van, a város anyagi garanciája mellett segítenék ahhoz, hogy e célra a bankok pénzt adjanak. A leggyorsabb vízvezeték 150—250 koronába kerülnek, ez összegnek középarányosát véve, 1500 háznál a város 200 koronás jótállására van szükség, ami összesen 300,000 koronáig szóló jótállást jelent. A város garanciája mellett akkor könnyen kaphatnának a szegény

háztulajdonosok erre kölcsönt, illetve valamely bank, vagy erre alakuló érdekeltség szívesen elkészítené a házi csatlakozásokat s az ily módon a város részéről mintegy kölcsönképpen nyert összegeket a város házipénztára a közadók módjára szedhetné be, mint egyéb más követelést.

— Visszatérve arra a kifogásra, hogy a víz a házi csatlakozások ki nem építése miatt stagnál, élénk bizonyíték az, hogy volt idő, amikor egy egész városrészben állott a víz a fővezetékben s az utána következő városrészben pedig bekapcsolták a vízvezeték s ezek a házak az állott vizet tartalmazó vízvezetékben keresztül kapták a vizet. Egyébként azt hiszi a vízműfelügyelőség, hogy veszedelem nem fenyeget és legközelebb már minden rendben lesz.

„A temetők napja“

„Jeltelen és elfeledett sirok“

(Levél a szerkesztőhöz.)

Igent tisztelt Szerkesztő Ur! B. lapjának tegnapi számában a fent idézőjelek közé tett cím alatt valamelyes elmefuttatás és benne bizonyos megrovási kaland látott napvilágot, melyet csekélységgel együtt bizonyára sokan fejszóval olvastunk. Abba egyáltalán semmi beleszólásunk nem lehet, ha egy felekezeti ünnepeket a cikkíró jónak lát általánosítani s mint egyetemes humánus ünnepeket tüntetni fel. Ezt már megszoktuk, fájdalom, itt a kálvinista Rómában is, ahol az emberek csa kakkor szoktak a reformátusok mivoltára hivatkozni, amikor minden vallásos jelleget letöröl, közömbösséget affektáló liberálisizmusról (álliberálisizmusról), vagy pedig az anyagiakkal megáldott ref. egyház kivánatos közérdekű áldozatkészségéről van szó. Ilyenkor jelzőket nem kimélve, mutogatnak és hivatkoznak reánk.

A halottak napjáról szóló cikk felett is gyönyörűen napirendre térünk volna, ha szerző a koszorútlas s ki nem világított sirok felsorolásánál éppen nem Csokonayval, Diószegivel és Fazekassal kezd, — kik mind vérbeli kálvinisták voltak s akiknek sirjuk kivilágítása éppen olyan kegyeletsértés volna, mintha teszem fel, egy zsidó rabbi sirját kivilágítják.

Ennyi tehát mindössze tiszteletteljes megjegyezni (pardon: nem kötekedni) valóm, hogy nekünk reformátusoknak elvi aggodalmaink, sőt kifogásaink vannak a sirok kivilágítása felől. Nem akarom igen tisztelt Szerkesztő urat dogmatikai distinkciókkal fárasztani; — de hogy egy kézzel fogható példával éljek, a sirok kivilágítása református szempontból annyi volna, mint teszem fel a templomból kijövő hiveknek szentelt vízzel behintése.

Igenis, mi reformátusok is tiszteletben tartjuk halottainkat, meg azt a helyet is, ahol ők porladoznak; de szerintünk az egyedül helyes temetőjáró nap Nagypéntek, mikor Jézus is ott fekiődött a sirban, — még Husvét, a feltámadás ünnepe.

Hogy ha pedig a reformátusok nyakrafőre világítanak halottak napján, — az mintha a kálvinista öntudat hanyatlását jelentené, fájdalom: a kálvinista Rómában is . . .

Méltóztassék azért cikkirót megnyugtani, nagyon rendben van az eset, ha a Csokonayék sirja nem volt kivilágítva.

Felekezeti szóváltást provokálni nem akarok. De az „audiatur et altera pars“ elvével fogva bizom benne, hogy a magunk igazát védő s bátor őszinteséggel kimondó soraim napvilágot fognak látni, a pártatlanságáért köztisztelőben álló Debreceni Független Ujságban.

Tiszteletem s köszönetem kifejezésével vagyok a Szerkesztő Ur kész szolgálója:

„Református“.

A nagyjegyes méltóságos ur

A püspökladányi vonat-rabló nyomában

A Wertheimstein Sarolta ellopott ékszerestáskája után való nyomozás — mint nagyváradi tudósítónk jelenti — szenzációs eredményekre vezetett s pár nap múlva rendőrkézen lesz a tolvaj.

Megirtuk, hogy megtalálták az ékszeres táskát üresen a püspökladányi állomás közepében. Püspökladány és Karcag között, mintegy két kilométernyire a püspökladányi állomástól, megtalálta Ehrlich Imre nagyváradi rendőrfogalmazó és Dienes ottani detektív az ékszeres társka tartalmának egy részét is. — Egy kis erszény, benne három ezüst koronás és vagy tíz darab nikkell és bronz váltópénz, a Rotschild-féle tömör ezüst darab, a kis aranyozott ezüst bonbonnier, egyéb apró holmik. Ehrlich és Dienes beutazták kétszer az egész vonalat, direkt semmi felvilágosítást sem tudtak kapni az utasokról. Egy gyanús ember se volt a vonaton, különben is — vallották a kihallgatottak — átvizsgálta a vonatot a méltóságos ur is, aki nagy-jeggyel szokott utazni. Ez a méltóságos ur gyakran utazik a vonalon szigorú fegyelmet tart, úgy ismeri a menetrendet, a vasutasokat, mint más ember a tenyerét. Azonkívül barátságos is, szóba áll a kalauzokkal, kikérdezi őket, elbeszélget velük. Semmi se tudja kikerülni a méltóságos ur figyelmét. Tudni kell, hogy a nagy-jegy olyan tiszteletet ébresztett a vasutasokban, hogy mind csak mosolyogtak, mikor Ehrlich kérdezősködni kezdett.

— Tetszik tudni, hogy kik utaznak nagy-jeggyel? A főrendiház privilégizált tagjai, külföldi vasutak kormányzói, a magyar államvasutak igazgatósági tagjai. A nagy-jegy több nyelven van kiállítva és minden európai ország vasutain első osztályu szolgálati szakaszt jelent. Az államok szövetkeznek egymással és ez a nemzetközi szövetkezet adja ki a nagy-jegyet, azért szövetkezeti jegynek is hívják. Hogy sok ilyen nagy-jegy van-e forgalomban? Biztosan nincsen sok, én mindössze vagy tizenkettőt láttam életemben. A méltóságos urét láttam többször.

A kalauz szerencsére emlékezett a nagy-jegy számára is és ezzel értékes támpontot adott a nyomozásnak. Ehrlich rendőrfogalmazó táviratilag megkérdezte a vasutak nemzetközi szövetkezetének bécsi központi irodáját, ahonnan azt a jelzett választ kapta, hogy a jelzett szám alatt szövetkezeti jegyet nem bocsátottak ki, tehát a méltóságos ur hamis jeggyel utazott. Egy kolozsvári vasuti kalauz is pontosan emlékezett a nagy-jegy számára. Ennélfogva bizonyos volt, hogy a „méltóságos ur“, aki a gyorsvonaton ült, mikor a kolozsvári főorvos zsebéből eltűnt a háromezer korona, a vasuton ült, mikor az újpesti szerkesztő pénztárcáját ellopták, bizonyos, hogy a méltóságos, aki olyan nagyon haragudott, mikor az 531. számú vonat két percnyi késéssel érkezett be Kolozsvárra, ez a hamis nagy-jeggyel utazó méltóságos ur lopta el a Wertheimstein Sarolta ékszeres táskáját is.

A kalauz elmondta, hogy a méltóságos ur Budapesten ült fel a gyorsvonatra és szóba ereszkedett vele, megkérdezte, hogy kik az első osztályu utasok. A kalauz elmondott mindent, amit az utasokról tudott, azután csak mikor a vonat Karcag felé közeledett, látta a méltóságos urat a fiülkéje előtt állani.

Karcag és Püspökladány között történt a lopás. A méltóságos ur a saját kulcsával kinyitotta a Wertheimstein Sarolta fiülkéjének ajtaját, magához vette az ékszeres táskát és a püspökladányi állomáson kiszállott, a félreeső helyen megvizsgálta az ékszeres társka tartalmát, kiszedte a pénzt és az ékszereket és a közvetlenül beérkező Pest felé induló gyorsvonattal visszautazott Püs-

PIACZ-UTCZA 65.

DEBRECZENI VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

MIKLÓS-U. SARKÁN

városi lerakatában állandó butorkiállítás: vas- és rézbutorban a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Eladás kiskönyben, gyári árkban.

ban
szállítójánál
Telefon 6-28

pökladányról Budapestre. Közben kidobta az ékszeres táskának hasznavehetetlen tartalmát az ablakon.

Igy történhetett a dolog, mert ennek a vonatnak a kalauza tudott róla, hogy a *méltóságos ur Püspökladányon felszállt a vonatra*. A három vonat kalauz megadta a méltóságos ur egybehangzó pontos személyleírását, amelyet Ehrlich rendőrfogalmazó a budapesti államrendőrségnek adott át. A legnagyobbvalószínűség szerint két-három napon belül ismerni fogjuk közelebről is a méltóságos urat.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

SZERDA: A *madarász*, operett. Gáthy Kálmán vendégfellépte. (A bérlet.)

A Zilahy-pár vendégjátékai

Az Apolló művésztel.

Tegnap folytatta vendégszereplését a Zilahy-pár az Apolló-színházban, melynek nézőtere a második estén még zsúfoltabb volt. A páholyokban és előkelő helyeken a legelőkelőbb közönség foglalt helyet estély-öltözékben s általában az előkelő tónus dominált a nézőtérén, színpadon egyaránt.

Zilahyné Singhoffer Vilmának valamennyi énekszámát megkellett ismételnie s még azután is olyan tüntetésszerű ovációk zaja viharzott végig a színházban, amelyhez hasonlóra alig emlékeznek az Apolló sok sikert látott falai. Zilahy Gyula számai is nagyon tetszettek, de különösen a Zilahynéval előadott kis egyfelvonásos, a Royal-mulató sláger darabja, tetszett, melyben Zsilné Magyar Imre pompás zenéje mellett magyar nótákat énekelt.

Márkus József szép kupléi nagyszerűen voltak a Zilahy-pár műsorszámai közé beékelve.

A Zilahyné által esténként előadott, sokszor ismételt Zerkovitz-dal a „Drága drága drágicám” nagy népszerűsége pedig igazán páratlanul áll.

Ma két előadás lesz az Apollóban. Délután gyermek-előadás, mesemondó-délután tartják 3 órai kezdettel. Ezen valószínűleg Debrecen egész gyermek-társadalma jelen lesz, mert Zörgő-bácsi (Zilahy) Pósa Lajos, Sebők Zsiga, Rákosi Viktor üzenetét hozza a debreceni bébéknek.

Este fényes hangverseny lesz részben új műsorszámokkal. Nagyon tanácsos a jegyeket előre telefonon megváltani. (Telefon 7-62.)

* **Gáthy Kálmán vendégjátéka.** Egy fiatal, temperamentumos baritonista lépett föl tegnap este a debreceni színház színpadán, mint vendég, Rajna Ferenc „Hajduk hadnagya”-ban. Gáthy Kálmán, aki legutóbb a kolozsvári Nemzeti-színháznál működött. Tegnap este a címszerepet kreálta, temperamentumosan, érzéssel. Hangja csengő, érzelmes bariton, amellyel pompásan tudott érvényesülni. Játéka ügyes, gyors tempójú; ő maga pompás színpadi alak, aki általános tetszésre és szeretetre talált. Jóformán minden énekszámát — még az együtteseket is — megkellett ismételnie. Az egyébként gyenge előadást csak félig telt ház nézte végig.

* **A „Madarász” — Gáthy Kálmán vendégfelléptével.** (A színházi iroda jelentése.) Szerdán este Gáthy Kálmán második vendégjátékául Zeller Károly gyönyörű zenéjű operettje a „Madarász” kerül színpadra. A vendégművész, aki már első fellépte alkalmával rendkívül megnyerte a közönség tetszését, Adámot játssza, a címszerepet, amely a kiváló művész egyik leghíresebb alakítása. Az operett többi főszerepeit Borbély Lili (Postás Milkát), Nagy Aranka (Mária fejedelemnőt), Serfőzy Etel (az udvarhölgyet), Rónai Imre (Csörsz bárót), a két professort; Kassay és Szalai, a bírót; Madas

István játszzák. Az előadás A) bérletes. Jegyek a pénztárnál kaphatók.

* **A „Diákherceg” Debrecenben.** (A színházi iroda jelentése.) A legközelebbi operett-premier a „Diákherceg” lesz. A kiváló mű, amely úgy a német színpadokon, valamint a fővárosban is nagy sikert aratott, nagy tetszésre számíthat Debrecenben is. Erre rendkívül szép zenéje, azonkívül poetikus meséje, mely igen érdekes egyuttal — predestinálják. A „Diákherceg” igazi fehér-operett. A darabból már serényen folynak a próbák.

Templombetörő katonaszökevény

Elfogták a csendőrök

Egy notórius betörőt fogott el a felsőbányai csendőrség Kurcz György cséhteleki (Biharmegye) illetőségű oláh legény személyében, akiről kiderült, hogy az elmúlt hó elején a debreceni 39. gyalogezredtől megszökött.

Az elmúlt év októberében vonult be a katonasághoz Kurcz György. Nem a saját jószántából jött a debreceni 39-esekhez a már 27 esztendősen egény, hanem egyenesen Illaváról, ahol a nagyváradi törvényszék ítéletének következményeként hét hosszú esztendeig raboskodott.

Szülfalujában, a biharmegyei Cséhteleken, mint fiatal, alig 20 esztendősen legény, feltörte az ottani görög keleti templomot, kifosztotta a perselyeket, elvitte az egyházi felszereléseket és megszökött. Csak egy év után tudták elfogni s állították a váradai ügyészség elé, amely a lefolytatott vizsgálat során még két templombetörést s több kisebb-nagyobb bűntényt, vétséget bizonyított rá. — Így került Illavára s onnan a debreceni 39. gyalogezredhez.

Közel egy esztendeig szolgált itt a börtönviselt ember, akiről már-már azt lehetett hinni, hogy a fegyház megjavította, amikor a múlt hónap 10-én megszökött a laktanyából. Körözést bocsátottak ki ellene, de csak most sikerült elfogni, de akkor is már megint, mint templombetörőt.



Az Odolt a többi szájvív közül sajátos tartós hatása emeli ki, amely minden valószínűség szerint azon körülményre vezethető vissza, hogy az Odol a szájblögetés alkalmával átjárja a fogakat és a szájnyálkahártyáit, azokat ugyszólván átítatja, impregnálja s ilymódon a szájüreget górcsövi vékonyságu, de sűrű fertőtlenítő réteggel vonja be, amely a száj kiöblögetése után is még órákig hat. Ilyen tartós hatása egyetlen másféle olyan száj- és fogtisztószernek sincsen, amely a mindennapos száj- és fogtisztításra egyáltalán számításba jöhet. Aki az Odolt mindennap használja, biztos lehet benne, hogy száját órákra megvédi minden fogrontó erjedési és homlasi folyamattal szemben.

Kurcz ugyanis a szökése után — mint a nyomozás megállapította — Hajduvármegye több Bihar felé eső községében betört, a lopott holmikat eladta s a pénzen civil ruhát vásárolt, hogy könnyebben menekülhessen. — Ilyen állapotban került haza a falujába, ahol testvéreinek, családjának azt hazudta, hogy pár napi szabadságot kapott.

Már az első éjjel, amit szülfalujában töltött, megismételte a nyolc év előtti betörést a görög keleti templomba, ahonnan a perselyekből mintegy 40 koronát emelt el s odébb állott.

A következő állomása Széplak község volt, ahol ugyancsak betört a község római katolikus templomába s megdezsmálta a perselyeket. Széplakról Felsőbányára ment, ahol a csendőrök előbb mint csavargót fogták el és állították elő s csak a vallatása során derültek ki a fenti dolgok.

A felsőbányai csendőrség tegnap Debrecenbe hozta a templombetörő szökött katonát, akit a hadbíróóság azonnal ki is hallgattott a Pavillon-laktanyában. Kurcz fölött, aki bevallotta a betöréseket, a katonai hatóság fog ítékezni, amely ma délelőtt a katonai fogházba szállította be.

A máramarosi skizma-pör

Vád alá helyezték az izgatókat. — A debreceni kir. törvényszék Máramarosszigeten.

Országos nevezetességű szó lett e szó: *skizma*, amelyből az a hatalmas izgatási-pör lett, amely a debreceni királyi törvényszéket hosszú ideig foglalkoztatja. Tudvalevő, hogy Máramarosmegyében éveken át folyt az izgatás szóval, írásban, sőt imakönyvekkel is, amíg csak a dolgot le nem leplezték s a tettesek ellen meg nem indult a büntügyi eljárás a királyi ügyészség vádirata alapján. Összesen 178 vádlott ellen folyik az eljárás s így természetes, hogy hosszú hónapok kellettek, míg a vizsgálat a szükséges anyagot össze tudta szedni. A főtárgyalás természetesen maga is monstre-tárgyalás lesz, miután nagy a vádlottak száma, nagy a pör anyaga is. *Több mint 70 védőügyvéd* fogja a védelmet ellátni.

A királyi ügyészségnek vádirata ellen több vádlott kifogásokkal élt. A kifogások fölött ma döntött a debreceni kir. törvényszék váditanácsa, amely Hoffmann József királyi táblai bíró elnöklete alatt ma tartotta meg ülését. *A váditanács az összes kifogásokat elutasította s valamennyi vádlottat vád alá helyezte.*

A főtárgyalást a debreceni kir. törvényszék Máramarosszigeten tartja meg, tekintettel arra a különös figyelmet érdemlő körülményre, hogy a nagy pöranyag mellett a vádlottak és a kihallgatandó tanúk száma is oly nagy. A debreceni kir. törvényszék ugyanis, amelynek részéről a helyszínére a törvényszék egyik legkiválóbb bíróját Tóth Aurél dr. fog a helyszínére kiszállani, fölterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, hogy a törvényszéknek a helyszínére való kiszállását engedje meg. Az igazságügyminisztertől most jött le a válasz, amelyben a bejelentés tudomásul vétele mellett megengedi, hogy a debreceni bíróság büntető tanácsa Máramarosszigeten tartsa meg a főtárgyalást. Az előreláthatóan hetekig eltartó főtárgyalásra Tóth Aurél elnöklete alatt a debreceni királyi törvényszék második büntető tanácsa megy ki. A tanács tagjai Ujfalu József dr., Jeney György dr. törvényszéki bírák és Mező Sándor jegyző lesznek.

Tóth Aurél bíró, aki nagy figyelemmel és buzgalommal heteken át tanulmányozta a pör iratait, e hó 10-én a skizma-pör közelebbi tanulmányozása céljából Máramarosszigetre utazik, ahol a főtárgyalás napját — valószínűleg — e hó 24. vagy 25-re tűzi ki.

Az albán kérdés

Válaszjegyzék a monarchiának

Athén, november 4. A külügyminiszter ma fogja a király elé terjeszteni az osztrák és magyar megolvasz lépésre adandó válaszjegyzéket.

Berlin, november 4. A „Press-zentrale” jelenti Athénből: A görög kormány megbizta bécsi és római követeit, hogy az osztrák és magyar meg az olasz kormányoknak egybehangzó jegyzékeket nyújtsanak át, amelyek a két nagyhatalom lépésére adott választ tartalmazzák. A jegyzékben Görögország kijelenti, hogy a görög hatóságok semmit sem tettek, ami a határbizottság munkálatait keresztezte volna. A jegyzék kifejti továbbá, hogy a bizottság munkálatait csupán az osztrák és magyar meg az olasz delegátusok magatartása nehezítette meg és késleltette. A görög kormány kijelenti végül, hogy a maga részéről teljes mértékben tiszteletben tartja Európa határozatait.

Ujra összehívatták a nagyköveti értekezletet.

Páris, november 4. A nagyhatalmak ismét össze akarják hívni a londoni nagyköveti értekezletet. Az értekezlet főként az új albán állam megalakításával fog foglalkozni. Az értekezlet azonkívül rendszabályokat fog tenni az esetleg fenyegető görög-török konfliktus elhárítására.

Wied herceg föltételei.

Páris, november 4. Pétervárról jelentik, hogy Wied herceg az albán trón elfogadását a következő föltételekhez kötötte:

1. Teljes szabadság az alkotmányterv elkészítésénél.
2. Albánia érinthetlenségének biztosítása a nagyhatalmakkal szemben.
3. Mind a három hitfelekezet egyenlősége és vallásszabadsága.
4. A nagyhatalmakkal pénzügyi együttműködése az albán pénzügyek újjászervezése céljából.

A Royal-szálló bünpöre

Elhalasztották a tárgyalást

Pár hónap előtt általános feltűnést keltett a városban az a feljelentés, amelyet Borgida Farkas a debreceni „Royal-szálloda és kávéház” tulajdonosa tett özv. Hauer Bertalanné ellen.

A feljelentés szerint özv. Hauerné, aki férje révén régebbi tulajdonosa volt a Royalnak, miután eladta a szállodát és a kávéházat a jelenlegi tulajdonosnak, sok — a kávéház és a szálloda tulajdonát képező — holmit tüntetett el és szállított Budapestre, ahol értékesítette azokat. Ezek a holmik Borgida szerint már az ő tulajdonát képezték, miért is a megindított vizsgálat során Hauerné ellen, aki igen módos asszony, büngyi zárlatott vezettek.

Hónapokig tartott a vizsgálat ez ügyben, amelynek eredményeként a debreceni törvényszék vádtanácsa özv. Hauer Bertalannét vád alá helyezte. A vád mintegy 50 ezer korona értékű ingóságok elsikkasztását nevezte meg, amelyben mint bünségét Hauerné mellett Déák Imrét is tudni véli.

Ma délelőtt kellett volna megtartani ebben a bonyolult ügyben a főtárgyalást, amely városszerte élénk érdeklődést keltett. A tárgyaláson Ujfalu József dr. törvényszéki bíró elnökölt, mellette mint szavazóbírák Balogh Béla dr. és Jeney György dr. szerepeltek. A jegyzőkönyvet Mező Sándor törvényszéki jegyző vezette. Hauernét Miklós Armin dr. védte, míg Borgida Farkast Magyar Simon dr. képviselte.

A főtárgyalás megnyitása után Ujfalu József dr. elnök ismertette a vádat, amelynek elhangzása után elsőnek özv. Hauer Bertalannét, jelenleg férjzett Braun Bélánét hallgatták ki. Az általános kérdések feltevése után Hauerné elmondta, hogy körülbelül 2—300 ezer korona vagyona van, nem érzi magát bűnösnek, mivel az elvitt tárgyak nem képezték a Borgidával kötött adás-vételi szerződés tárgyát s így ő azok fölött jogosan rendelkezhetett.

Hauerné után a tanúk kihallgatására került volna a sor, de mivel ennek megtörténte előtt Ujfalu elnök konstataálta, hogy a beidézett tanúk közül kilenc nem jelent meg s így a vád, mint a védelem kiegészítése céljából a védők több új tanút is jelentettek be, a bíróság a főtárgyalást elnapolta.

HIREK

— **Az ujoncmegajánlási törvény.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délután öt órakor a véderő-bizottság ülést tartott, amelyen Hazai Samu báró honvédelmi miniszter is részt vett. A bizottság Simon Elemér előadása nyomán tárgyalás alá vette az 1914. évi ujoncmegajánlási törvényjavaslatokat, a melyeket Okolicsányi László és Hazai Samu báró honvédelmi miniszter hozzászólása, illetve fölvilágosítása után egyhangulag elfogadott.

— **Kossuth Ferenc nagybeteg.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Kossuth Ferenc ismét súlyos beteg lett. Orvosai állapotát olyannak találták, hogy a beteget beszállították a Herzel-szanatóriumba.

— **Hazug mese Vilmos császárról.** Frankfurtról táviratozzák: A pétervári Novofé Vremja tegnapi szenzációt hajhászó és alattomosan céltudatos hírének kapcsán a „Frankfurter Zeitung” ma a következő nyilatkozatot teszi közzé: „Fel vagyunk hatalmaöva a legilletékesebb helyről annak a kijelentésére, hogy a Noveje Vremjában feltalált hír, amely azt újságotta, hogy Vilmos császár egy nagyon kiváló orosz államférfiú előtt úgy nyilatkozott, hogy Németországban is fordultak elő egyes rituális gyilkosságok, de politikai okokból azokat mindig agyonhallgatták, — üres és képtelen mese. Akik ismerik Vilmos császárt, pedig sokan érintkeznek vele és személyesen győződhetnek meg véleményéről, azok tudják, hogy ez a hír éppen olyan hazug, amilyen otrombrafágóság.”

— **A sajtóreform.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az igazságügyi bizottság ma folytatta a sajtó-törvény reformjára vonatkozó javaslat általános vitáját, amelynek során Balogh Jenő igazságügyminiszter kijelentette, hogy szó sem lehet a javaslatnak a napirendről való levételéről. Minden indítványt megfontolás tárgyává fog tenni s minden helyes módosításra hajlandó. A javaslatot a bizottság ma általánosságban elfogadta.

— **Házasság.** Ifjabb Vecsey Imre dr., a fiemei kormányzóságához beosztott miniszteri fogalmazó Vecsey Imrénének, Debrecen sz. kir. város nyugalmazott főjegyzőjének fia e hó 6-án vezeti oltárhoz Csánády Irén urhölgyet, Csánády Jenő nagyszalontai főszozolgabíró leányát.

— **Féltik a török minisztereket.** Párisból táviratozzák: Ideérkezett konstantinápolyi jelentések szerint a török kormánykörök komolyan félnek attól, hogy az elégedetlen tisztek, akik áruházban a fővárosba mentek, megtámadják őket. Konstantinápolyban szigorú óvatossági rendszabályokat tettek. A nagyvezér állandóan őrizteti a portát és őt magát is minden útján fegyveres titkosrendőrök és csendőrök kísérik. A többi minisztereket ugyancsak fegyveres emberek kísérik, sőt minden egyes miniszter házáat tiz fölfegyverzett polgári rendőr őrzi.

— **Magyar név.** Kohn Jenő hajduhadházi lakos „Kardos”-ra, Meiszelsz Géza nádudvari illetőségű kispesti lakos „Marosi”-ra változtatta a vezetéknevét a belügyminiszter engedélyével.

— **A honvéd-huszárok falkavadászata.** A Debrecenben állomásozó 2. honvéd-huszár ezred tisztikara ma tartotta meg szokásos évi Hubertus-napi parforce vadászatát, amelyen a meghívott helyi és környéki előkelőségek igen nagy számban vettek részt. Az előkelő Nimródok a Csapó-utcai vámháznál gyülekeztek reggel 9 órakor s onnan indultak ki a sámsoni határba. Jóllehet nem valami gyönyörű idő kedvezett ma, mégis elég szép eredménnyel végződött a vadászat, melyet csak alkonyattal fújtak le.

— **Kinevezés.** A polgármester a mai napon az üresedésben lévő segéd-adókövetői állásra Szentpétery Ferenc rendőrségi irnokot nevezte ki.

— **A gróf ur — hivatalos demokrata lett.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Demokratákör fekete tábláján, ahová a jelentkezők fölvetelt kére lapját kifüggesztik, kiszögezték Károlyi Mihály grófnak, a függetlenségi és 48-as párt elnökének fölveteli kérelmét. A gróft Vázsonyi Vilmos ajánlja tagnak. Hát nem komédia ez?

— **Irás távirati uton.** Stokholmból jelentik: Két svéd mérnök megoldotta az írás távirati továbbításának problémáját. Egy különösen szerkesztett készülék segítségével, amelyet minden telefonkészülékre rá lehet kapcsolni, sikerült kéziratokat fotografiai pontossággal több ezer mérföldre továbbítani.

— **Öngyilkos lett egy tőzsdebizományos.** A budapesti tőzsde egyik legismertebb alakja, Frey Viktor ma reggel öngyilkos lett s azonnal meghalt. Az okát senki sem tudja, de valószínű, hogy elvesztette vagyonát s ez kergette a halálba. Az öngyilkosság a tőzsdén nagy megdöbbenést keltett, mert Frey a legrokonszenvesebb és legrégebb tőzsdelátogatók egyike volt, — olyannyira, hogy félóránig szünetelt az üzletkötés.

— **A Népszerű Főiskolai tanfolyam** második előadás-sorozatát ebben a félévben dr. Darkó Jenő debreceni főiskolai tanár fogja tartani, ki „Athén építészeti emlékeit ismerteti vetített képek kíséretében. Az első előadás f. hó 7-én, pénteken esz d. u. 6—7 óráig a ref. kollégium dísztermében. A következő előadások szintén pénteki napokon (nov. 14., 21. és 28.) fognak tartatni. Beléptijegy, mely mind a négy előadásra jogosít, váltható Csáthy és Hegedűs könyvkereskedéseiben, valamint a kollégiumi háznagyi hivatalban.

— **Az elátkozott család,** mely a szezon egyik legnagyobb sikerét aratta az Uránuszínházban, ma este 6—8 és 10 órai kezdettel utoljára kerül bemutatásra. Az elátkozott család 5 felvonásos bűnügyi-dráma sikerét mi sem jellemzi legjobban, mint az a körülmény, hogy szombat óta minden nap, minden előadását zsufolt nézőtér nézte végig. A mai utolsó előadásra különösen felhívjuk olvasóink b. figyelmét, mert az elátkozott család megtekintése igazi élvezetet nyújt.

— **Az ipartestületből.** A helybeli ipartestület vasárnap délelőtt 10 órakor, e hó 16-án rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésen az iparosok nyugdíj-ügyét tárgyalják azzal az ajánlattal kapcsolatban, amelyet az Általános Járadékbiztosító Részvénytársaság most beadott.

— **A kolera.** A belügyminisztérium közlése szerint a bácsbodrogmegyei Szond községben 8, a torontálmegyei Szentmiklóson 3, a temesmegyei Varázsligetén, a baranyamegyei Himesháza és Mohácson 1—1 kolera megbetegedés fordult elő. Nagybecskerekéről táviratozzák, hogy ma újabb 6 kolera megbetegedés és 3 haláleset történt.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

— **Eredeti modellek, felöltők, costumök** és blousok megérkeztek Halmágyinál.

— **Ánya és fiu tragédiája.** Szolnokról jelentik: Szorgalmas és becsületes diákja volt a szolnoki állami főgimnáziumnak Muhoray Béla VII. osztályu tanuló. A halottak napjára hazament özvegy édesanyjához Jászberénybe. Együtt voltak a temetőben, honnét visszatérve, késő estik beszélgetett a fiu, az anyja és a nagyanya. Azután lefeküdtek, mind a hárman külön szobában. Hétfőn hajnalban a nagyanya ébredt föl legelőször és ment a fiut felkölteni, mert annak reggel vissza kellett térnie Szolnokra. Alig nyitotta ki az ajtót, a kitóduló szángáztól ájultan esett össze. Csak reggel találták meg a cselédek. Mikor magához tért, kinyitották az anyja szobájának ajtaját, de már késő volt: az anyát és fiát megölte a széngáz.

Dr. Hegedüs Loránt ügyvédi irodáját

Debreczenben, Simonffy-utca
2/b. szám alatt megnyitotta.
Telefon 32.

— **Szentbeszéd a sajtó ellen.** Szegedről táviratozzák: A szegedi Rozália-kápolnában a vasárnap délutáni misén a sajtó ellen prédikált a pap. Szabó Lajos segédlelkész mondtotta a heves, antimodernista szónoklatot a hírlapírásról, amely szerinte örök kárhózzátal fenyegeti a jámbor híveket. Az egyházat — ugymond — manapság is épp úgy üldözik, mint a mártírok korában. A legvéresebb üldöző persze a sajtó. Főlemítette a lelkipásztor azokat a lapokat, kivétel nélkül csaknem valamennyit, amelyeket az igazi kereszténynek olvasnia nem szabad. Egy lapról tett említést, ami nem lelki méreg, hanem: sőt ellenkezőleg. Hogy melyik az az újság? Az Alkotmány.

— **Keresztülment rajta a kocsi.** Ma délután a Szent-Anna-utcán át ballagott Dombi Antal 25 éves földműves. Egy kicsit bizonytalan volt a járása a déli sörözéstől, amikor a 25. számú ház előtt egy gyorsan vágató kocsi útjába került, amely végig-gázolt rajta. A hallában szenvedett kisebb természetű zúzódásokat. A mentők szállították a kórházba.

— **A „munkácsi hösnő” — női zenekarban.** Mindenki emlékszik arra az ütésre, melyet Heril Lujza kisasszony mért Boroevics Szvetozárra, a kassai hadtest parancsnokára. Soha még nyaklevesnek nem lett ekkora viszhangja, mint ennek, mert a csattanás nyomán hetekig tartó sajtóháborúság keletkezett. Heril kisasszony a nyakleves árán hösnő lett, aki mosolyogva uszott a népszerűség vizéin s a kire két marékka hullott az elismerés virágszirna. A kisasszony egyszerre fönnlebegett a családfői becsületvédők hősi magasságaiban. A nyakleves energiája, a suhintásban összesűrűsödött erők magasra szöktek a kisasszony ázsioját. Már-már el is felejtették az egésez, amikor a kisasszony neve váratlanul megjelent Budapesten egy nagy plakát vérvörös mezejében, ahol Haeril kisasszony egy szerepel, mint a „munkácsi hösnő”. Ez a plakát azt hirdeti, hogy a kisasszony november elsejétől kezdve egy nem éppen elsőrangú pesti kávéház női zenekarának első hangversenyezik minden éjszaka. Haeril Lujza a jelenével agyonütötte a multat. És eltemette. Eltemette, hiába próbálták kikaparni a felejtés rétegéből, azok a ríktó plakátok, melyek a munkácsi pofoh hösnőjéről hirdetik, hogy ma este itt meg itt muzsikál.

— **Összeesett az utcán.** Vári János 21 éves napszamos ma délután hirtelen összeesett a Szappanos-utcán. A legközelebbi rendőrszem telefonált a mentőkért, akik beszállították a kórházba, ahol az orvosok súlyosabb természetű szívbjait állapítottak meg.



Telefon
3-28.

BUFFET

Ma utoljára

kerül bemutatásra

KIZÁRÓLAGOS BEMUTATÁSI JOGGAL

AZ ELÁTKOZOTT CSALÁD.

Szenzációs bűnügyi dráma 5 felvonásban. Jelenetek az élet mélységeiből. **Reinhardt színesek.** Debreczenben először! Írta: **Richard Voss.** Rendezte: Dr. Hans Oberländer.

A páratlanul szenzációs felvétel minden jelenete fenomenálisan nagyszerű és egy teljesen új zsánert visz a mozi kultúrtörténetébe: a mélyszántó irány-dramát. Az elátkozott család egy teljes estét betöltő színházi film.

Azonkívül a Pathé-féle kíséző műsor.

Előadások kezdete pontosan 6, 8 és 10 órakor.

RENDES HELYÁRAK!

Bérlet-, tisztviselő- és trafikjegyek érvényesek. Csütörtökön, pénteken teljesen új műsor kerül bemutatásra.

— **A közös lakás átka.** Nádudvaron Balázs Antal gazdálkodó házában közös konyhára szobát bérelt Kocsis Lajos és neje szüli. Tóth Ágnes. Békésen éledgeltek el egymás mellett, csak néhanap került elő egy kis pörpölvár az asszonyok miatt. Vasárnap este Balázs később került haza s a lakását már zárva találta. Fölsöngette Kocsisékát, akik kinyitották a lakást, de alig került be Balázs, neki estek, agyba-főbe verték, összerugdosták, úgy, hogy csak nagynehezen tudott kitámolyogni az udvarra. Itt sem tudott azonban menekülni az ütlegek elől, amelyeknek végszavaként egyszerűen kidobták a saját házából. Az utcán szedték föl az arajárók a súlyosan sebesült Balázs Antalt, akit ápolás végett be kellett szállítani a debreceni kórházba. A helybeli kir. ügyész vizsgálatot indított Kocsisék ellen.

— **Az önfeláldozó gyermek.** Szatmárról táviratozzák: Megható tragédia játszódott le tegnap Szatmáron. Fülöp Izák szatmári kereskedő utóbbi időkben nagy nyomorral küzdött. Négy gyermeke volt s ezek közül egyiket, a tizenhároméves Sándor szabó-mesterséget tanult. A kis szabóinas néhány hónappal ezelőtt nagyanyjától, Schwarcz Józsefnétől hatszáz koronát örökölt, amit az árvaszék azonnal örizetbe is vett. A mult héten Fülöp Sándor elpanaszolta inaspajtásainak, hogy szülei milyen nyomorban vannak és azt mondta, hogy ezért el fogja magát pusztítani, így legalább szülei megkapják azt a pénzt, amit örökölt és kimehetnek Amerikába. Amint mondta, úgy is tett. Szombaton délután elment hazulról és többé nem jött vissza. Egész vasárnap keresték szülei, de nem találtak rá. Hétfőn reggel a homokhordó munkások egy kis fiu holttestét látták felvetődni a Szamos hullámain. Utána eveztek és kifogták a kis holttestet a vízből, melyben a szombaton eltűnt Fülöp Sándort ismerték fel. Így szerezte meg Fülöp Sándor nyomorba jutott szüleinek az utiköltséget Amerikába.

— **Öngyilkosság féltékenységgel.** Szolnokról jelentik: Lőrinczy István, az Első Magyar Általános Biztosító-társaság tisztviselője hétfőn délelőtt — szokása ellenére — hivatalából hazament lakására. Két barátját találta ott, akik vidáman iddogáltak. Azt hitte, hogy a felesége kedvéért járnak hozzá a barátai. — Hát ezért jártok ti ide? — kiáltotta és berohant a szomszéd szobába, ahol mielőtt megakadályozhatták volna, egy kicsiny, rossz revolverrel halántékon lötte magát és azonnal meghalt.

— **Városi- és uti-bundák,** szörme-kabátok nagy választékban Halmágyi nagyáruházában.

— **Rendőri hírek.** A Wesselényi-tér 9. szám alatt lakó Kiss Mihályné ma följelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az elmúlt éjszaka az udvarán levő tyuk-ketrecből 3 tyukot ellopott. — A messze Hunyadmegyei Nagykalotáról hajtott föl Debreczenbe 40 drb juhat Popa Miklós oláh pakulár, aki jelentette, hogy a vásártéren egy kutya széjjel verte a nyáját, miközben valaki egy juhát ellopta. Az is lehet, hogy a jószág csupán csak — elveszett. — A rendőrség nagy erővel fekiútt rá azokra a zughelyekre, ahol tiltott szerencsejátékokat folytatnak. Most legutóbb a Hunyadi-utca 1. szám alatti vendéglőben, továbbá a Homokkert két korcsmájában lepte meg a házárdirozó kártyásokat.

Dr. Széll Kálmán

orvos

lakását Piac-u. 18. sz., I. emelet
(gróf Tisza-palota)
helyezte át.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	891-60
Országos hitel	824-25
Magyarországi kereskedelmi és iparkamara	10-75
Magyarországi kereskedelmi és iparkamara	692-60
Magyarországi kereskedelmi és iparkamara	21-
Magyarországi kereskedelmi és iparkamara	884-60
Magyarországi kereskedelmi és iparkamara	7-8
Magyarországi kereskedelmi és iparkamara	688-

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5¹⁵/₁₆ %, Berlin 4¹/₂ %, London 4¹⁵/₁₆ %

Budapesti gabonátőzsde.

Svare K. (Strasser és König) deb. bismányos távirati jelentés.	
Baza májusra	10-46
októberre	11-37
1914. ápr.	7-17
Roz, októberre	9-
áprilisra	7-56
Zab októberre	8-95
áprilisra	7-59
Tengeri 1918. év októberre	6-25
máj	
Készára 5-tel magasabb.	

— **Csöd.** A debreceni kir. törvényszék Oláh István hajdudorogi kereskedő ellen elrendelte a csődöt. Csödbiztos Fülöp Károly dr. törvényszéki jegyző, tömeggondnok Loog Béla dr. hajdudorogi, helyettese Hegedüs Béla dr. debreceni ügyvéd. A bejelentési határidő november 25. a felszámolási tárgyalás december 24-én lesz.

— **Fizetéseketelenségek.** A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Stern Antal Domegyháza, Istváni János Sepsiszentgyörgy, Rosenthal és Kiss Miskolc, Moreno Henrik Budapest, Városház-utca 4., Faludi Imréné és társa Makó, Weisz Lipót Budapest, Semmelweis-utca.

1913. V/2965. sz.

Árverési hirdetés.

I. U. dr. Adolf Netti wieni ügyvéd által képviselt Schlesische Spitzenpapier fabrik végrehajtónak végrehajtást szenvedő eleni 92 kor. 90 fill. tőke, ennek 1913. év április hó 15 napjától járó 6 százalékos kamata és eddig összesen 49 K 18 f. perköltség erejéig a debreceni kir. járásbiróság 1913. V. 4676. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél bíróság le- és felülfoglalt és 2500 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Fürdő-utca 4. szám alatt leendő megtartására **1913. évi november hó 5. napjának d. u. 2 óráját** tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő gépek és egyéb ingóságok, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debrecen, 1913. október hó 16-án.

Gál Vilmos, kir. bir. végrehajtó.

Ne fogadjon el MÁS lámpát, mint

"TUNGSRAMI"

főlírású VALÓDI DRÓTLÁMPÁT.



Hazai gyártmány! Óvakodjunk utánczatóktól!

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdúvármegye szállítói nagyáruháza ajánlja a

lakást változtatók
figyelmébe

Óriási szőnyegraktárát:

Függönyök — Csipkesterok — Ágy- és asztalterítők, Hencserterítők — Butorszővetek — Papanok — Matracok — Linoleum

a legolcsóbb árak mellett.

Elismert legjobb motorok!



Messzemenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK

4116- és tekvőrendszer.

Szivógáz és benzínmotorok. Benzin és nyersolajos cséplőgarnitúrák, magánjáróval is. Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNAC ÉS TÁRSA

mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. Saját érdekében kérjen ajánlatot!



DALMA

671. sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1913. évi V. 25286. számú végzése következtében Magyary Miklós ügyvéd által képviselt Nagylétei Takarékpénztár javára 2700 korona s jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt, 619 koronára becsült párnák, dunnák, butorok, varrógép, 2 szekér és egyéb tárgyak, valamint 890 koronára becsült lovak, csikók, 10 mázsa buza és sertések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a derecskei kir. járásbírótság 1913. évi V. 233. számú végzése folytán 2700 korona tökekövetelés, 1/8% váltódíj és eddig összesen 286 korona 93 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Monostorpályiban előbb 13, később pedig 8. házaszám alatt leendő megtartására 1913. évi november hó 7-ik napjának délelőtti 1/2 11 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hvatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Derecskén, 1913. évi október hó 17. napján.

Sir Nándor, kir. bir. végrehajtó.



SCHÖN SÁNDOR
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ KEZTŰI
A LEGJOBBAK

Jó borok

1 liter Homoki vegyes	—90 K
1 liter Asztali ó bor	1.— K
1 liter Uri bor (ó rizling)	128 K
1 liter Szekszárdi veres ó bor	130 K

Betét üvegre 16 fillér. Tiszta szavatolt minőségben

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca 7. szám.



Legbiztosabb

a cs. és kir. kizárólagosan szabadalmazott **MALÁRTSIK-FÉLE** patkányirtó pogácsa

patkányok, egerek, vakondok elpusztítására. Próbadohoz 2 korona. Háziállatoknak nem ártalmas!

Malártsik György, Sátoraljaújhely 183.

Debreczenben kapható: Dr. Szelényi Árpád valamint Kurbek Sándor gyógyszerártaiban.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske	40 .
Házirend	40 .
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10 .
Üres lakás bejelentési lap	10 .
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10 .
Építés engedély iránti kérvény	10 .
Lakhatási	10 fillér.

... ért darabonként kapható

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ

könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAOZ-UTCZA 49.

Telefon 945. ::::: Telefon 945.

Tüzifa, köszén

igen olcsón beszerezhető

SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.)

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfaok olcsón kaphatók.

Mindenütt izzófény!

Legújabb javított petroleum izzófény-égő

"ARGUS"

1914. minta.
Aranyérem: Páris, London.

Az 1914-es mintával olyan égőt állítottunk elő, mely az összes követelményeknek a legteljesebben megfelel és semmiféle más rendszerrel megközelíthetetlenül sem hasonlítható össze. Eg azonnal, szagtalanul, olyan világos mint a gáz vagy a villamos világítás. 1 liter petroleum 15-18 óráig tart. Kezelése könnyebb mint a közönséges kőréző-lámpáknál. Mindenütt alkalmazható, csak petroleum-tartó medence csavarnyílásának átmérőjét kell megadni. Ára hálálval és üveggel teljesen összeállítva 7-50 K. Pót-izzótest 50 f. Pót-üveg 40 f. Minden rendszerű izzótestek saját gyártmányú. Világítási cikkek, petroleumkályhák és szabad. újdonságok árjegyzékét ingyen és bérmentve küldöm. Fizetéképes képviselők és kereskedők kerestnek. □

Főraktár:
JOSEF HIRSCH
Wien, VIII., Kochgasse 3.



A világhírt és a legújabb rendszerű

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Anyos Imre cégnél kaphatók

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlenül jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON 12-76. Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!



Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. :::

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zrt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosíttassa nem szolgálunk.

Jelígés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-
hivatalunkban a jelígés levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság telefon száma:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jelígés levélnél a hirdetés száma is kérietik.

Joli
haza jöttem. Sürgős levele van a kiadóhivatalban.

50.000 dollár
készpénzvagyonnal sűrűn csinos, egészséges férjet keresek, ha vagyonatlan is. 22 éves, független, szépnek mondott amerikai hölgy vagyok, németül jól beszélek. Nem névtelen ajánlatokat kérek. „Hymen”, Berlin, 18. 2352

Adás-vétel

Őcska
tégla olesón eladó. Görbe-utca 9. 80

Egészen
új modern világos hálószoba elköltözés miatt azonnal eladó. Piac-u. 47 81

Egy
jó karban levő Bözendorfi zongora eladó Kazinczy-u. 10. 82

A
tisztviselő-telepen egy telek haláleset miatt minden elfogadható árban eladó. Patay-utca 12. sz. 83

Egy-
százhatvan hektoliter must eladó. Patay-utca 12. sz. 84

Eladó
minden elfogadható áron értékes, jövedelmező ingatlan. Vételhez elég hat ezer korona. Rác, Kosuth-utca 58. 3

Nagy
mennyiségű sütőtök eladó. Csemete-utca 10. szám. 992

FA Bankon
Tizenhárom hold föld eladó. Értekezhetni ugyanott Mózsik Lajosnál. 86

Furó
és vetőgép teljesen új, kevésbé használt 1 drb 3 ló és 1 drb 1 lóerős villanymotor eladó, értekezhetni a Gazdasági takarékpénztárnál. 87

Butor.
Jókarban levő szekrények, ágyak, diványok jutányos árért eladók. Megtekinthetők naponként 10-12-ig és fél 4-16-ig fél 5-ig. Piac-u. 18. sz. (Tisza-palota), I. em. 18. ajtó. 966

Bársony
kosztüm, egyéb ruhák, hintaszék, mosdókredenc eladók. Mester-u. 5. 967

Két
lábssák eladó, mely szőrmével bélelt és jó karban van. Batthyány-u. 20, keresztút. 993

Bor
eladó, 30 hektó, Hosszupályiban szűrt idei. Értekezhetni Szappanos-u. 16. sz. 994

Fajbaromfi
tisztavérő, kendermagos, Plimouth, Ortington és Cochinchina kiváló példányok eladók a kismacsi gazdaságban. Telefon 591. 2552

Hentesüzlet
más vállalat miatt átadó. Cím a kiadóhivatalban. 997

Egy
jó karban levő Bösendorfer zongora eladó. Kandia-utca 10. 998

Eladók
bontásból kikerült ajtók, rollók, ablakok, épületek. Széchenyi-utca 50. szám. 999

Egy
finom hangu, hosszú zongora elköltözés miatt olesóért eladó. Péterfia 14, hátsó lakás. 1

Eladó
tűkór, divány, butor, egy grammofon lemezekkel. Zugó-utca 6. 2

Egy garnitúra
cséplőgép családi okok miatt minden elfogadható árban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2596

Karikahajós
varrógép, ebédlőszékek, két karniz olesón eladók. Kigyó-utca 3. 755

Egy
jól kijátszott régi hegedű eladó. Eötvös-u. 71. 4

Eladó
szőlő a sámsoni kertben, 3 nyilas pajtával és föl szereléssel. Ára 3000 korona. Vendég-u. 77. 7

Vizsla-
költyök pedigrés fajkutyá 4 drb, szép leander eladó. Garay-u. 19. 5. a.

Használt
kovács szerszám minden áron eladó. Márk-telep Budai Ézsaiás-utca 12.

Jókarban
levő használt kopirprést megvételre keresünk. Cím a kiadóhivatalban. 98

Megfizetem,
ha valaki 1871-75 évi leveleinek bélyeges borítékjait rendelkezésemre bocsátja. Lölcey-utca 18. szám. 94

Jövedelmező
értékes ingatlan minden elfogadható áron eladó. Értekezhetni Szalkai-utca 6. 89

Lakás

Kiadó
ügyvédi irodának is nagyon alkalmas 4 vagy 5 szobás utcai lakás a törvényszékkel szemben. Verbóczy-u. 12. 2585

Két szoba
konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás Széchenyi-utca 44. sz. alatt november 1-től kiadó. Átadás folytán előnyös árban. 2594

Kiadó
a legforgalmasabb központon bolt, lakás, műhely, iroda, raktár. Csapó-utca 19. 2600

Három
szobás modern lakást keresek. Cím leadható telefon 3-39 alá. 99

Övegy
urnónél butorozott szoba kiadó. Ugyanott jó házi koszt kapható bentékezésre és kihordásra, feltűnő olesóért Timár-utca 8. szám. 39

Szűts István

uri- és egyenruhazabónál lehet legolcsóbban legdivatósabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben. 1835

Hanyadi-utca 13.

Püspökladányban a Royal - szállodában

minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételkaphatók. Mersékeik árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség heves pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

Téglás-kert

III. járásban, a csőzház mellett és közel a téglagyárhoz 100 négyzetméter föld parcellával önként 4 koronájával vagy egészben eladó. Értekezhetni a csőzháznál, vagy a csapóúti zóna-mészárszékekben. 2401

AMERIKA DEBRECZENBEN,

aki TAKÁCS VINCOÉNÉL, a ref. nagytemplom mellett készített fényképeit és levelezőlapjait. Csekély ráhúzással majdnem életnagyságu képet kap. 1812

Állás

Bons műves,
ügyes csillárkészítő felvétetik Földvári elektrotechnikai gyárában, Széchenyi-u. 55. 2576

Jobb
iparoshoz gazdasszony-nak ajánlkozom. Jól főzők. Cím a kiadóhivatalban. 2584

Ügyes
csinos varrólányok felvétetnek Halmágyinál.

Konvenció
családos gazda, kocsis, béres kerestetik Hűvelyes-u. 3. szám. 74

Műdenes
gazdasszony, ki főzéshez, tejkezeléshez, baromfi tenyésztéshez ért, felvétetik Fenyő, Hatvan-u. 59. 75

Jobb
családból való leányokat szabás, varrás kiképzésére, magának dolgozhat, elfogadok Miklós-u. 49. 77

Kereskedősegéd,
fiatal, keresztény alkalmaszást nyer Földi Györgynél H.-bőszörményben. 78

Különte

Mig a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selyem bluzok 19 korona. Szövet emamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2-40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

VIZVEZETEK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 937. 34

Valódi
tisztá idej szilvórium kapható kicsinyben nagyban Farkas József vendéglősnél Hadházi-ut 24.

Üzlet

CIRIN
parket és linoleum ke-nőcs Kefelés nélkül fényes és sikos. Aparkettet szép világosan tartja — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALODI
édes, nemes szegedi paprikák önélegességű óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Új hentesüzlet
A Csapó-utca 68. szám alatt (Retezár-féle házban) naponta friss disznó-hus kapható. Ugyszintén zsirnakvaló hajt és sós szalonna, délben és este frissen sült lacipecsenye. B. pártfogást kér Csonka András Debreczen, Csapó-utca 68. sz. Retezár-féle ház. 2432

Cserezsnye-
és bükkfa hálósobák, angol bőr- és gobelin-garnitúrák, modern diványok, matracok, hencserek jutányosan eladók Szántó kárpitosnál, Zugó-utca 3. sz. 995

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Vadász cipőt
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipésmester, Csapó-utca 41. sz. a. 310

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divatterembe a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
városi újbérbház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Gyomorgörccs, kólíka, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegsé-
geknél a legkitünőbb háziszer a

HOLLANDI GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

Telefon 632. **HALMÁGYI** Telefon 632.
DIVATHAZA PIACZ-U. 47, a FŐPOSTÁVAL SZEMBEN.

Felöltők minden színben . . . 10- koronától
Pongyolák minden színben . 5-40 koronától
Bluzok minden színben . . . 2-50 koronától
Selyembluzok minden színben 4-90 koronától
Costümök minden színben . . 20- koronától

A fenti árak érvényesek, mig a készlet tart.